

Helsingin seudun toimialakatsaus

2-3 | 19

26.9.2019

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema	15
Helsingin seudun väestönkasvu	

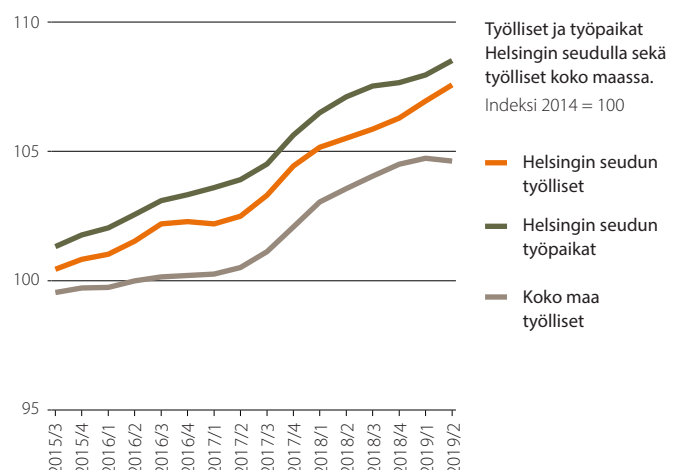
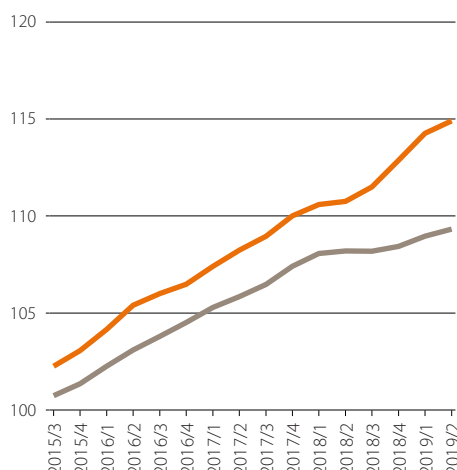
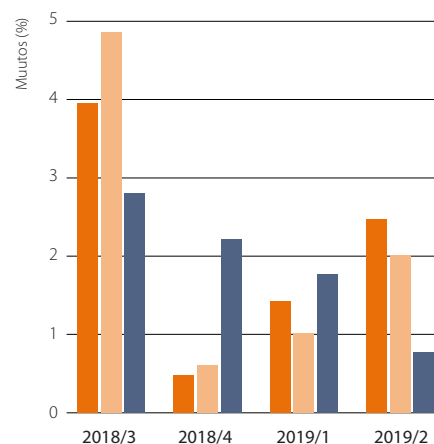
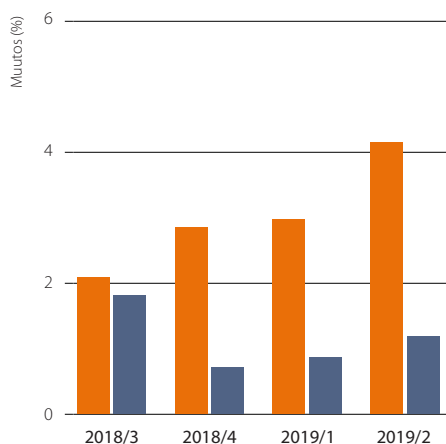
Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui kuluvan vuoden huhti–kesäkuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat edelleen vuoden takaisesta. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2019 toiselta neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon kasvu vuoden takaiseen verrattuna jatkui vahvana kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli huhti–kesäkuussa arvion mukaan 4 % korkeammalla tasolla. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tuotanto kasvoi seudulla 3 %. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta huhti–kesäkuussa noin prosentin. Viimeksi kuluneen

vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin 12 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa tuotanto on kasvanut 8 % vertailuvuoden tasosta.

Liiketoiminnan kehitys oli vahvaa kuluvan vuoden toisella neljänneksellä lähes kaikilla aloilla. Jalostusaloista liikevaihto kasvoi vahvasti sekä teollisuudessa että rakentamisessa. Suhdankehitys jatkui huhti–kesäkuussa positiivisena myös useilla Helsingin seudun palvelualoilla: liikevaihto kasvoi palvelualoista selvästi liike-elämän palveluissa, informaatio- ja viestintäalalla, kuljetuksessa ja varastoinnissa sekä majoitus- ja ravitsemistoinnissa. Alueen yritysten suhdanneodotukset hiipuivat kuitenkin hieman alkukesän aikana niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Molemmilla aloilla suhdanteiden ennakoidaan heikkenevän lievästi lähikuukausina.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavien trendien kasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Työllisten ja työpaikkojen määrien kasvu kiihtyi myös vuoden takaiseen verrattuna. Seudun työllisten määrä oli vuoden toisella neljänneksellä vajaat 3 % ja työpaikkojen määrä 2 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Valtakunnallisesti työllisten määrän trendin kasvu hiipui huhti–kesäkuussa. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi vuoden toisella neljänneksellä noin prosentin. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten määrä oli 7 % ja työpaikkojen määrä 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut noin 4 % vertailuvuoteen nähden.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 503 900 kuluvan vuoden heinäkuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli vii-

meksi kuluneen vuoden aikana 760 500 työllistä ja 806 100 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2018 noin 89 miljardia euroa.

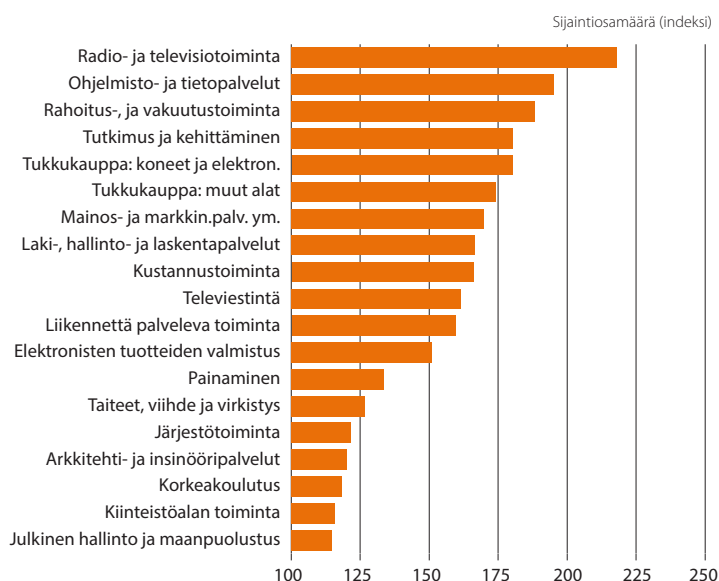
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 58 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

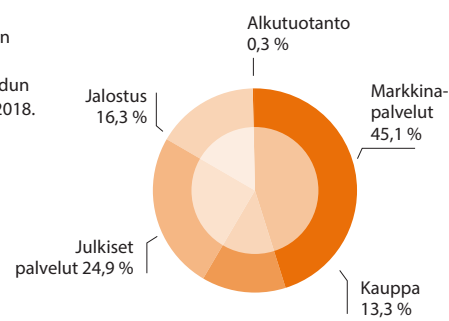
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

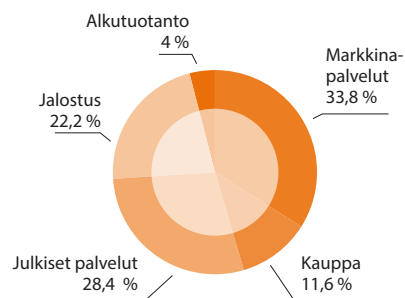
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

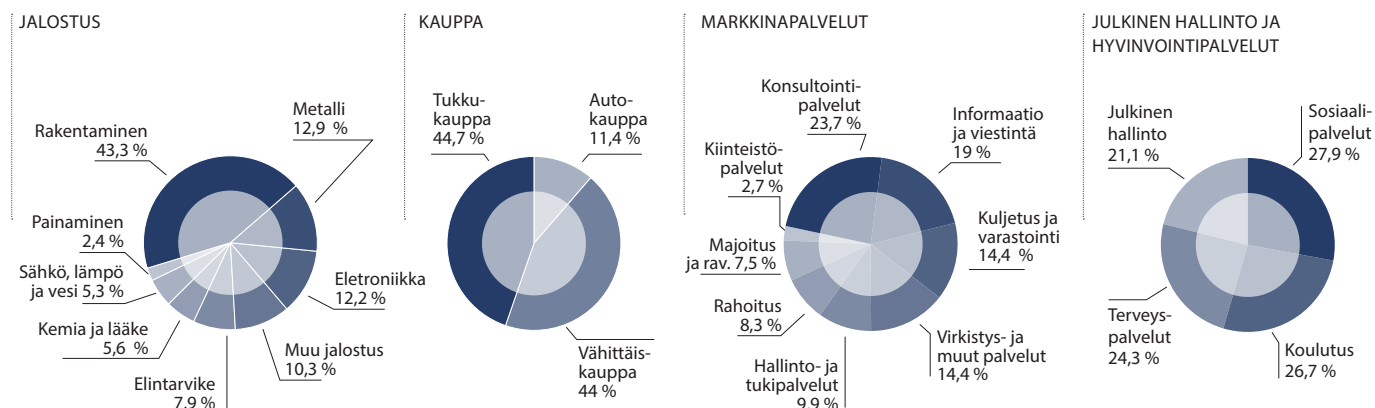
Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2018.

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2018.

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2018.

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui kuluvan vuoden toisella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna noin 6 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden huhti–kesäkuussa 1,2 %, tukkuhinnat 1,3 %, teollisuuden tuottajahinnat 0,6 % ja rakennuskustannukset 1,2 %.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden toisella neljänneksellä kaikilla päätoimialoilla. Liikevaihdon kasvu edellisvuodesta oli huhti–kesäkuussa voimakkainta rakentamisessa, jossa liikevaihto kasvoi 12 % vuoden takaiseen nähden. Liikevaihto kasvoi vahvasti lisäksi teollisuudessa, liike-elämän palveluissa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna kaikkien yksityisen sektorin alojen yhteenlasketun palkkasumman kasvua oli vuoden toisella neljänneksellä vajaat 4 %. Päätoimialoista kasvu oli voimakkainta rakentamisessa, liike-elämän palveluissa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

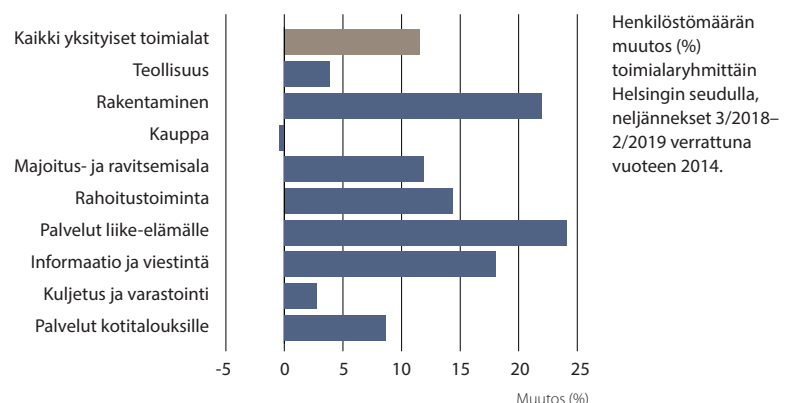
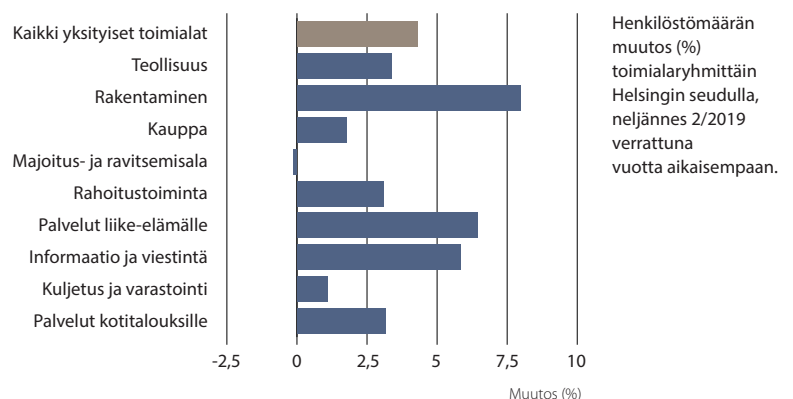
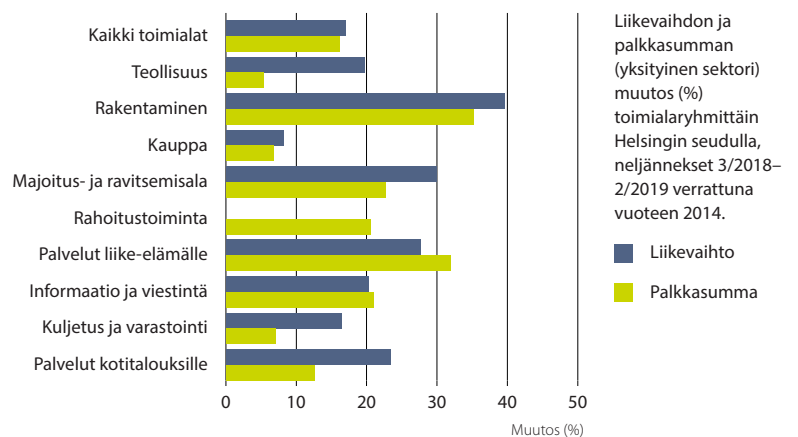
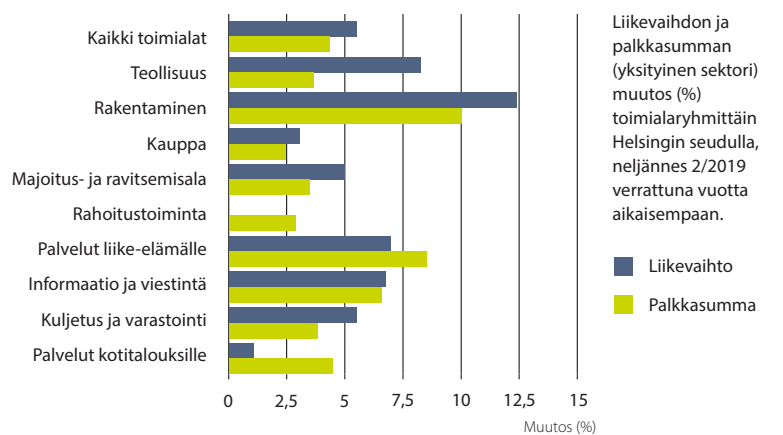
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 17 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Seudun yksityisten alojen palkkasumma on kasvanut 16 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 3 % vuoteen 2014 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa. Kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut vuoden 2014 tasoon nähden keskimääräistä heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

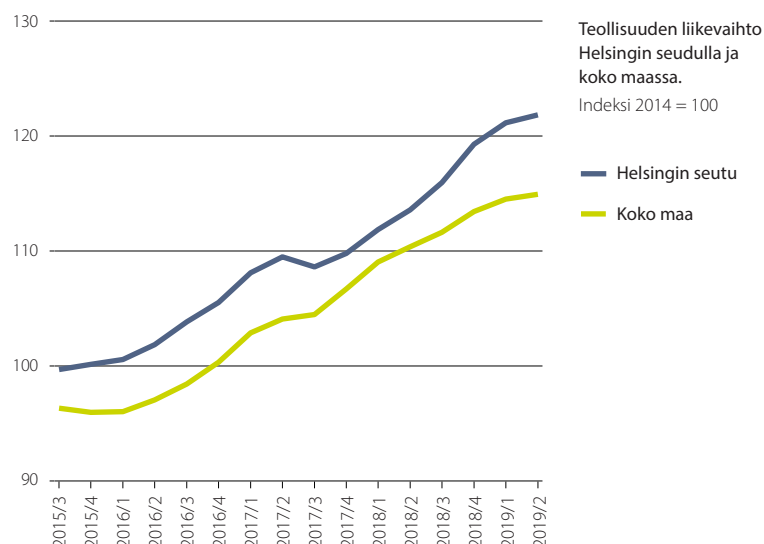
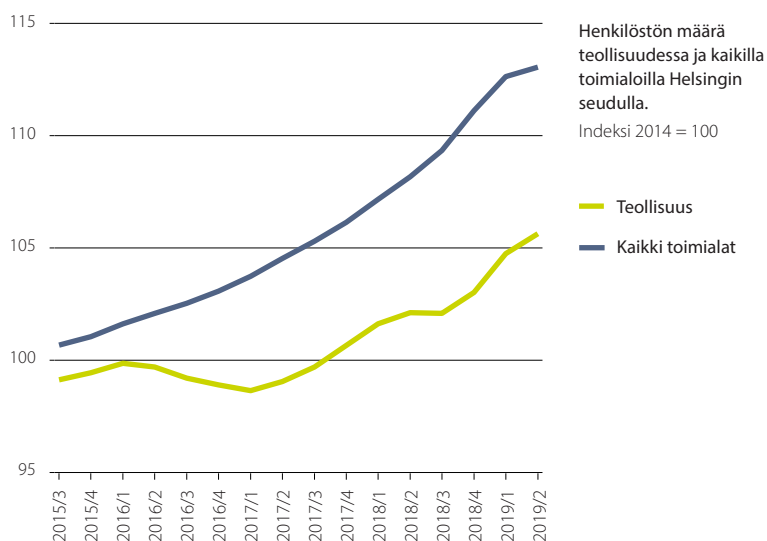
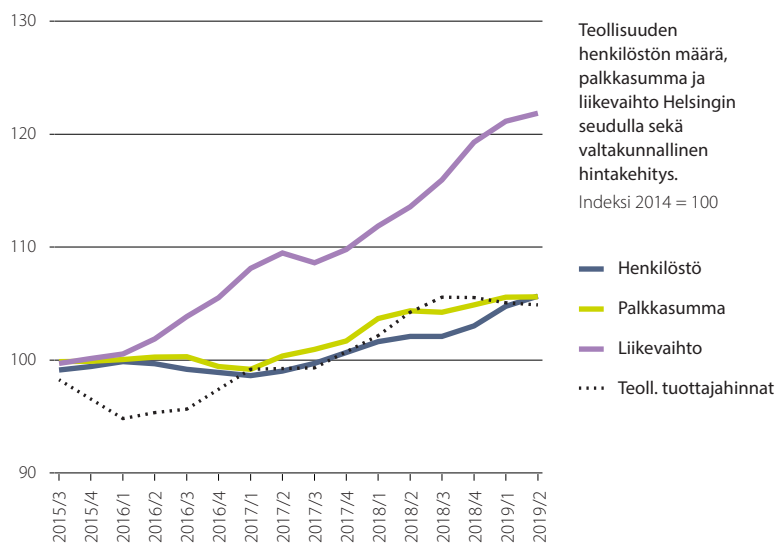
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Yksityisen sektorin toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli huhti–kesäkuussa noin 4 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi lähes kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta rakentamisessa, jossa kasvua kertyi 8 %.

Seudun yksityisen sektorin yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 12 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa, rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

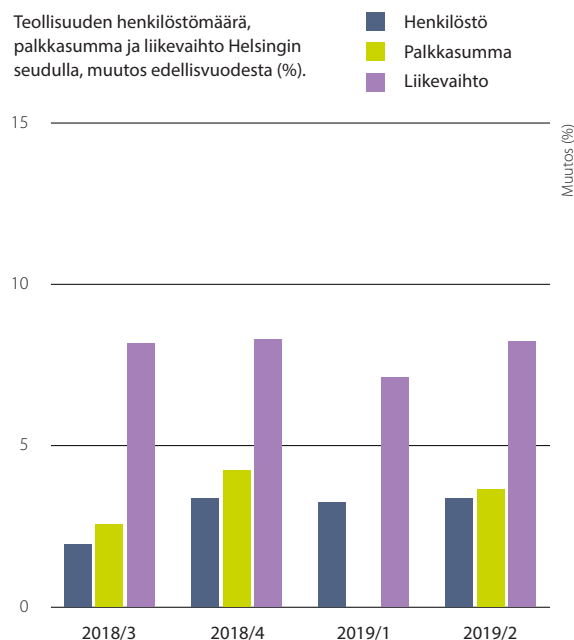

Teollisuusyritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkuu.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kasvoi vahvasti vuonna 2018 ja trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa. Ennakoarvion mukaan seudun teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kasvoi myös vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan huhti–kesäkuussa 8 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden tuottajahintojen kasvu tasaantui viime vuoden lopussa ja tuottajahintojen taso pysyi kuluvan vuoden alkupuolellakin lähes ennallaan. Edellisvuoteen nähden teollisuuden tuottajahinnat kasvoivat huhti–kesäkuussa vajaan prosentin. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 5 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi kasvuun viime vuoden lopussa ja ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli huhti–kesäkuussa reilut 3 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumman trendi kasvoi vuoden alussa, mutta pysyi arvion mukaan ennallaan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuodesta palkkasumman kasvua kertyi huhti–kesäkuussa vajaat 4 %. Vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on 4 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma on kasvanut vertailuvuodesta noin 5 %.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 71 200 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

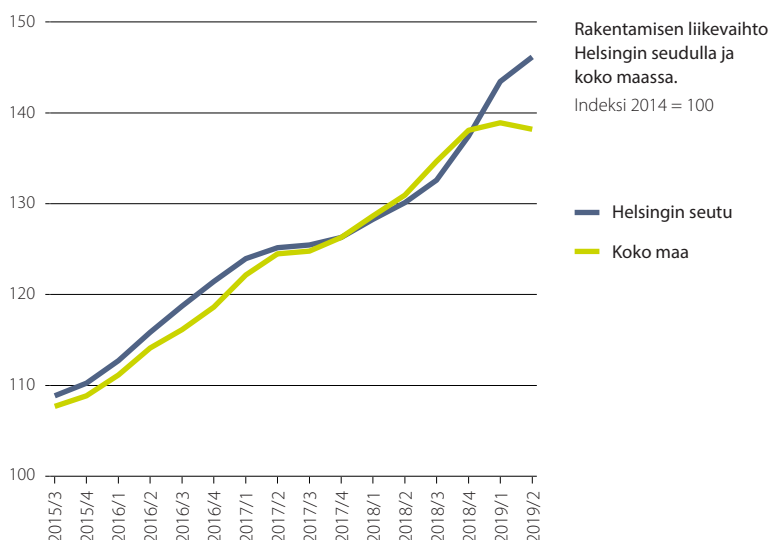
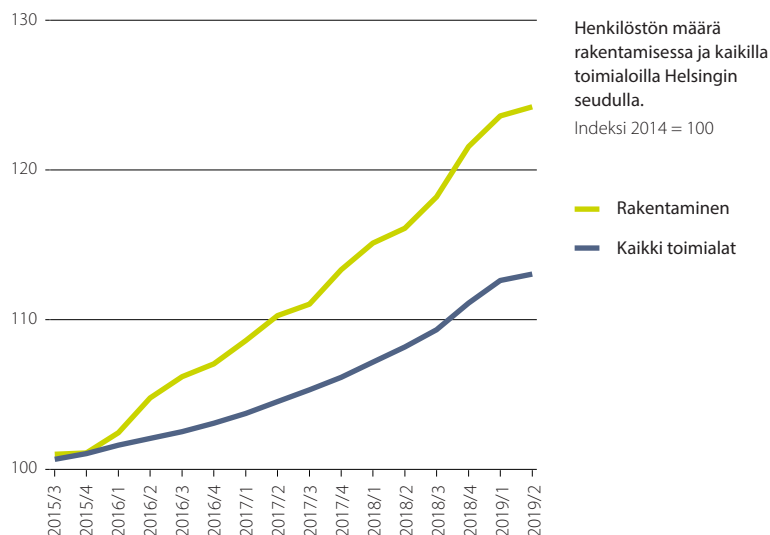
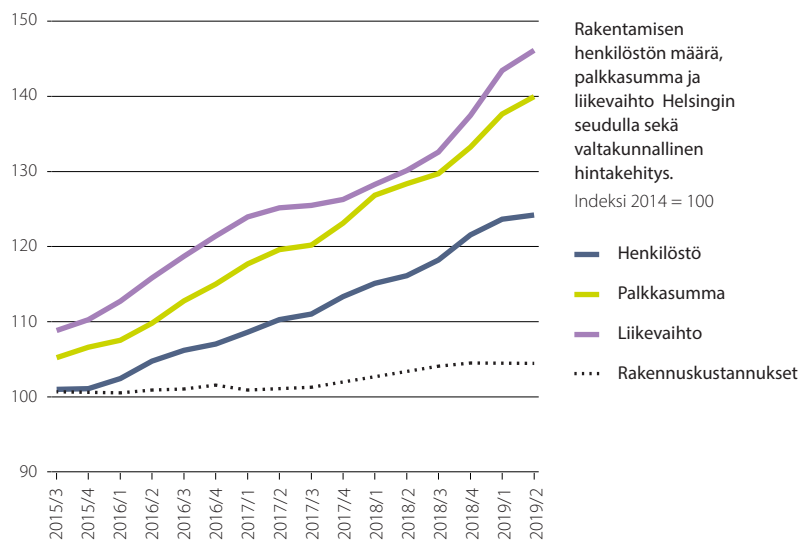
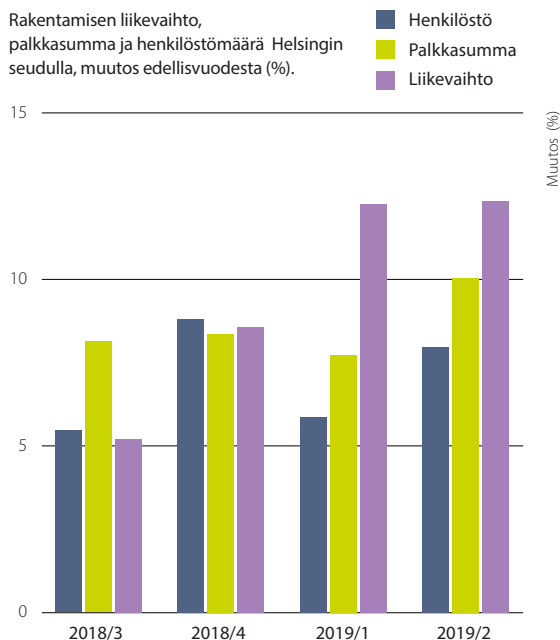
Rakentamisen liiketoiminta kasvoi edelleen.

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden alkupuolella. Arvion mukaan alan liikevaihto oli huhti–kesäkuussa 12 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset nousivat prosentin vuotta aikaisempaan verrattuna. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon kasvu hiipui. Vuoteen 2014 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 40 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana reilut 4 %.

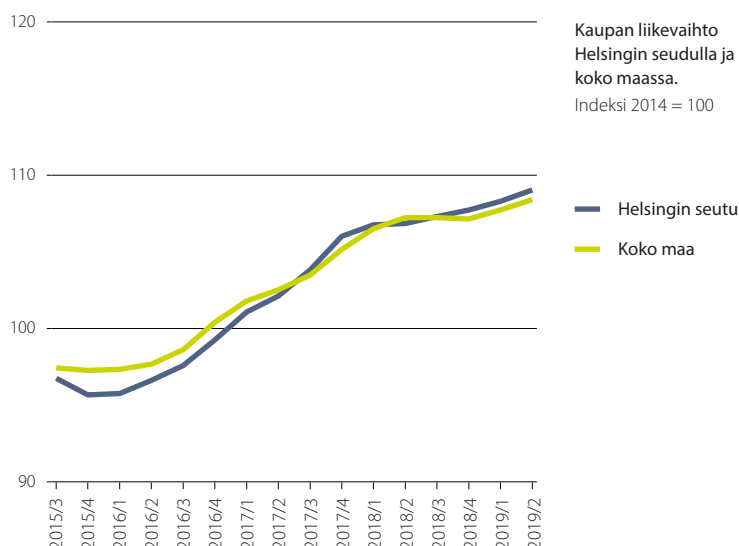
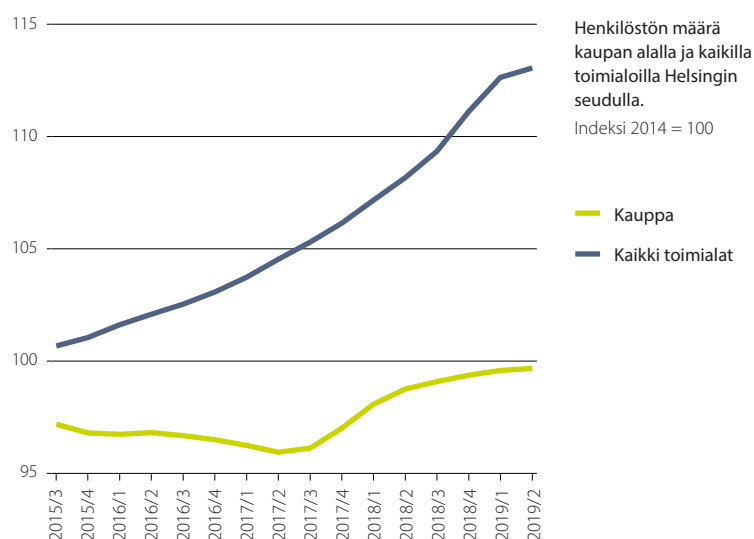
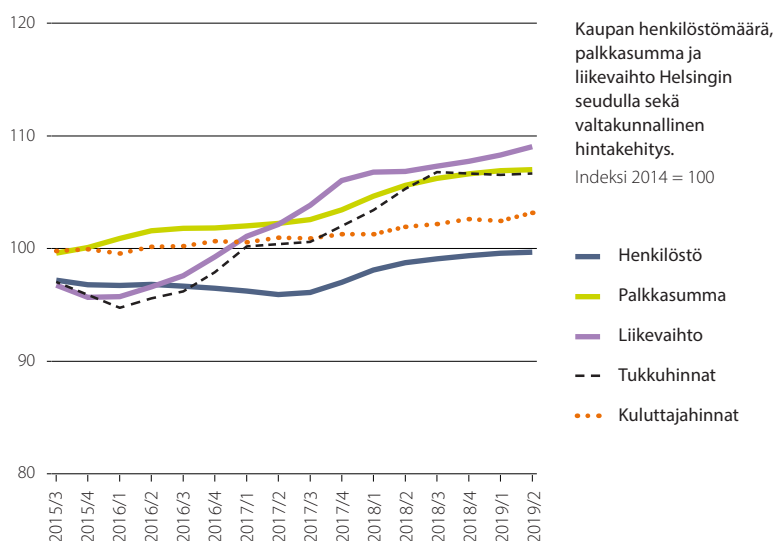
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli arvion mukaan huhti–kesäkuussa kymmenyksen korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi ennakoarvion mukaan. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärän kasvua kertyi huhti–kesäkuussa 8 %. Vuodesta 2014 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 35 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen verrattuna 22 % korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 57 300 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa,
moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen
vähittäismyynti

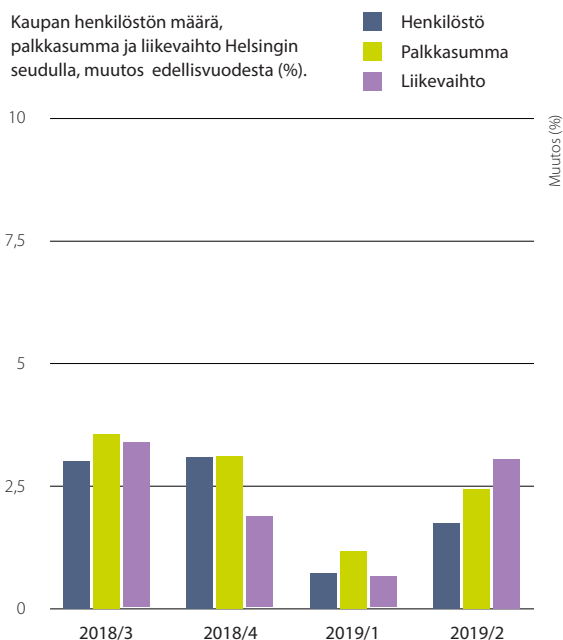

Kaupan alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui.

Kaupan liikevaihdon trendi kasvoi ennakkoarvion mukaan edelleen kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 3 % korkeammalla tasolla vuoden toisella neljänneksellä. Kaupan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Tukkuhinnat olivat vuoden toisella neljänneksellä reilun prosentin edellisvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden reilun prosentin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Tukkuhinnat olivat keskimäärin noin 7 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vajaat 3 % vuoteen 2014 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendi pysyi ennakkoarvion mukaan ennallaan kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumman kasvua kertyi arvion mukaan reilut 2 %. Myös kaupan henkilöstömäärän trendi pysyi lähes ennallaan. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli ennakkoarvion mukaan 2 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2014 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 7 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on viiden vuoden takaisella tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 106 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

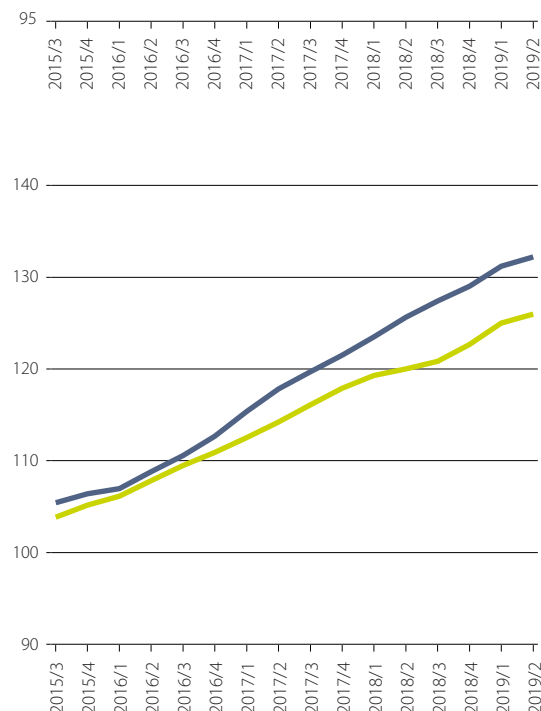
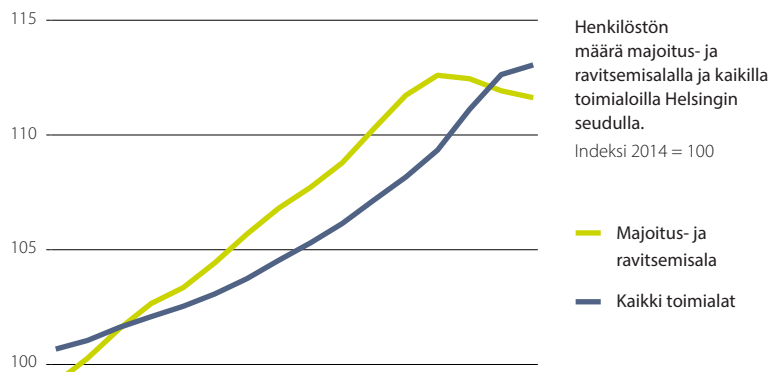
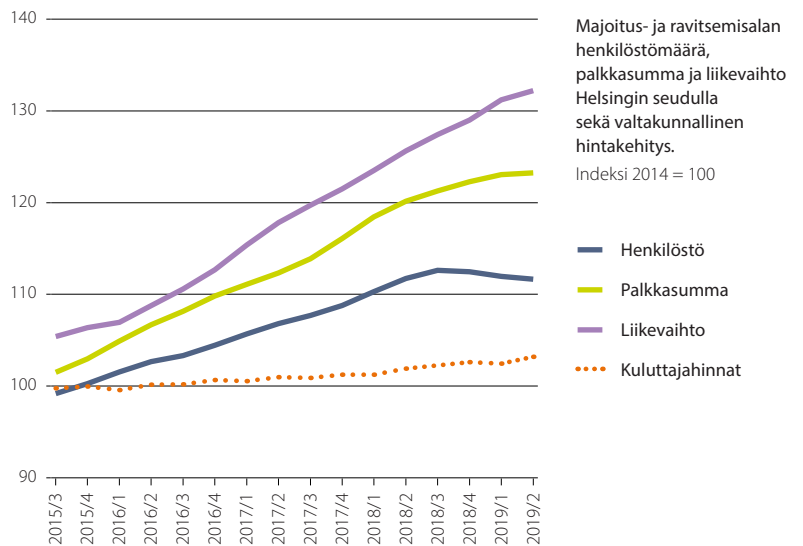
Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto kasvoi vahvasti edelleen.

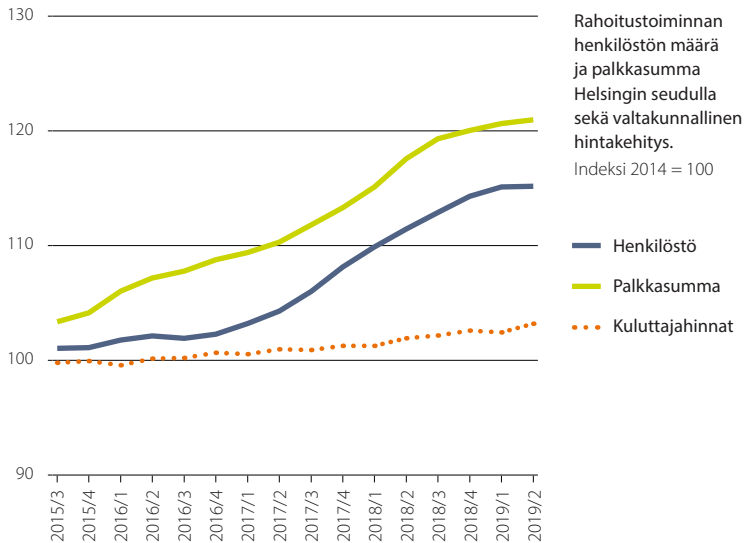
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon trendin vakaa kasvu jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan myös vuoden toisella neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan huhti–kesäkuussa 5 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 30 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana vajaat 3 %.

Alan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa, mutta tasaantui ennakoarvion mukaan vuoden toisella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla huhti–kesäkuussa arvion mukaan vajaat 4 % korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi loivaan laskuun vuoden alussa ja ennakoarvion mukaan trendi laski hieman myös vuoden toisella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli samalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumma on kasvanut 23 % vuodesta 2014. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 12 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 30 700 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

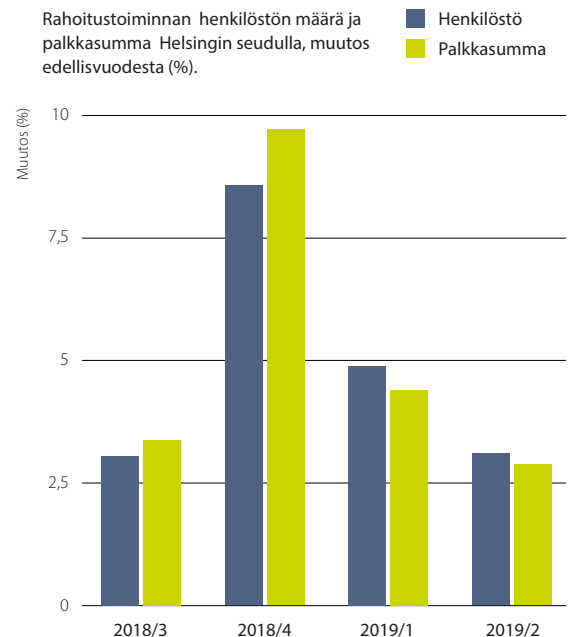
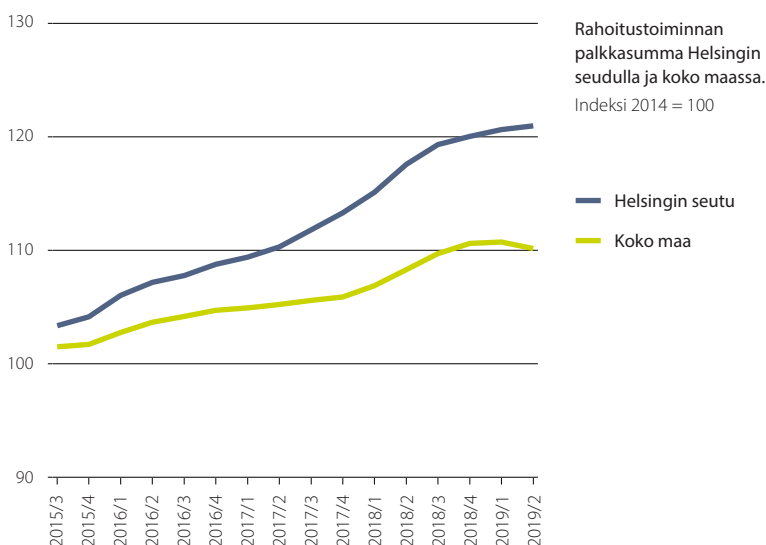
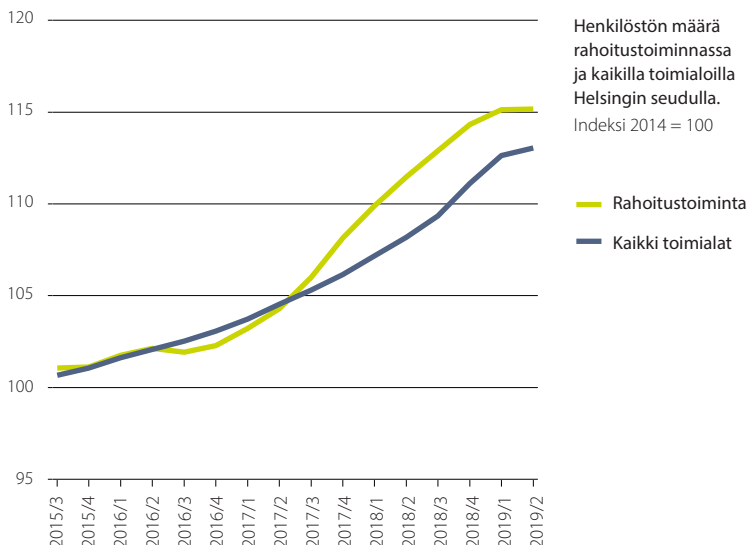

Rahoitustoiminnan palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu edellisvuodesta jatkui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin pitkään jatkunut kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa ja ennakoarvion mukaan trendi kasvoi edelleen myös vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli arvion mukaan huhti–kesäkuussa 3 % korkeammalla tasolla. Koko maassa rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu hiipui ennakoarvion mukaan vuoden toisella neljänneksellä. Viimeksi kuluneen vuoden aikana palkkasumma oli alalla vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudulla noin viidenneksen korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta vajaat 3 %.

Alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui kuluvan vuoden alussa, mutta pysyi ennakoarvion mukaan ennallaan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli huhti–kesäkuussa arvion mukaan 3 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 14 % korkeammalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 28 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

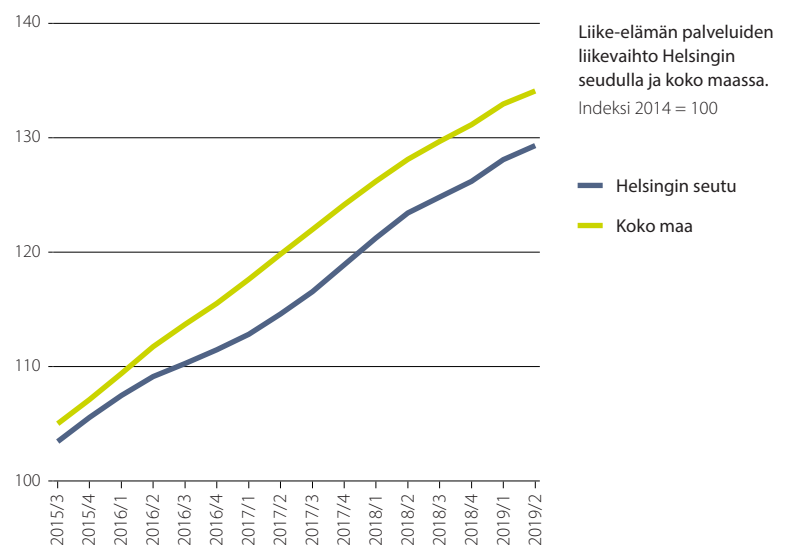
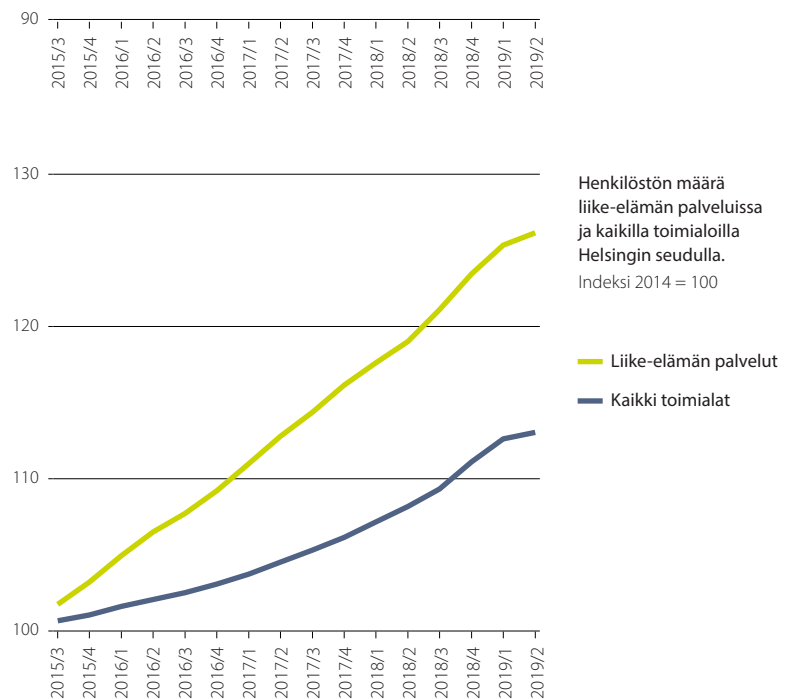
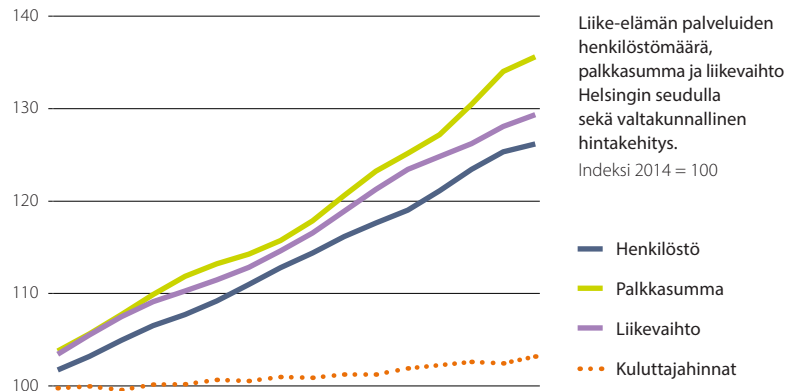
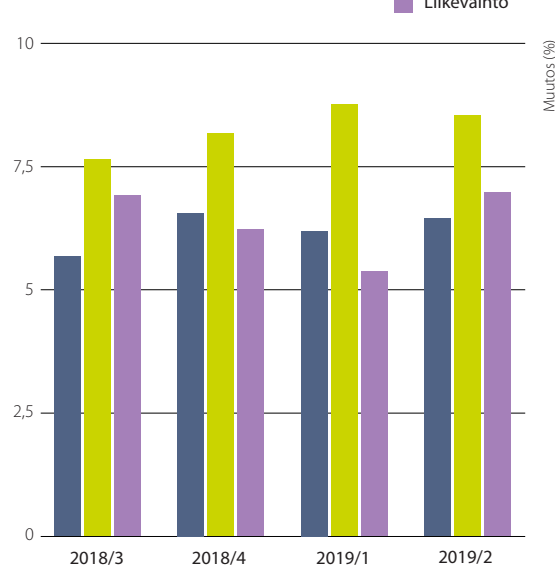
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden alkupuolella. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden toisella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 7 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 28 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana vajaa 3 %.

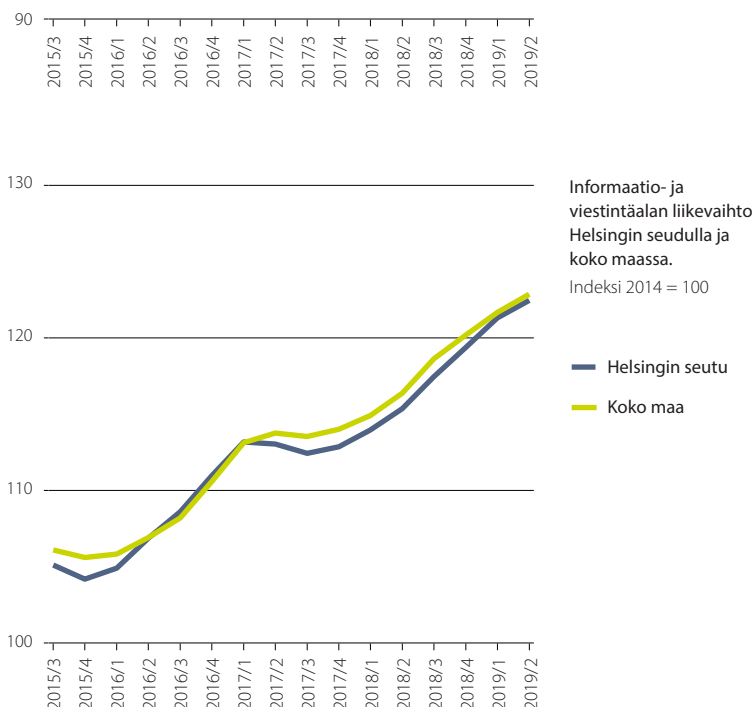
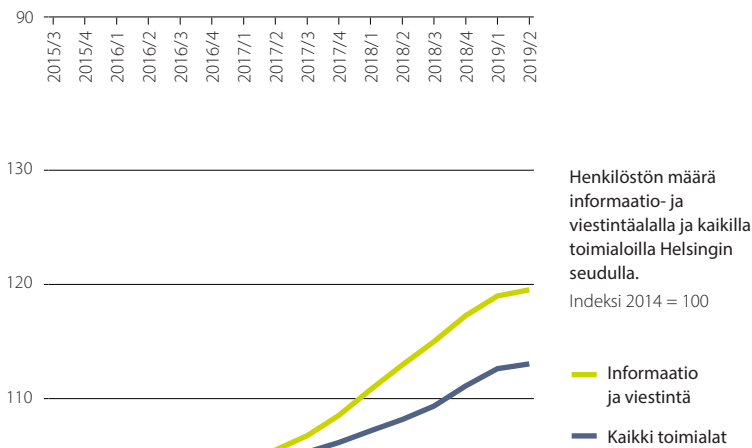
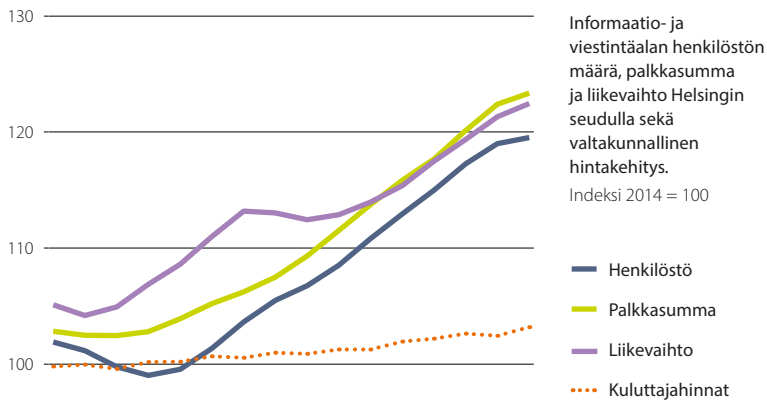
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin vahva kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Huhti–kesäkuussa palkkasumma oli alalla 9 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Arvion mukaan myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli ennakoarvion mukaan reilut 6 %. Vuoden 2014 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 24 % ja palkkasumma 32 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 133 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

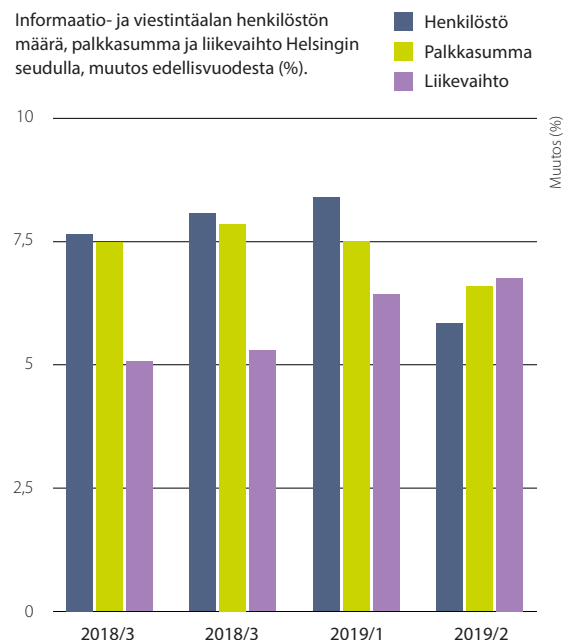

Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminnan kasvu jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvaan vuoden toisella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli huhti-kesäkuussa Helsingin seudulla arvion mukaan 7 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2014 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vajaat 3 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin kasvu jatkui kuluvaan vuoden huhti-kesäkuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli noin 7 % korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärän kasvua kertyi vuoden toisella neljänneksellä vuotta aiempaan nähden 6 %. Vuoden 2014 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 21 % ja henkilöstömäärä 18 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 70 500 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

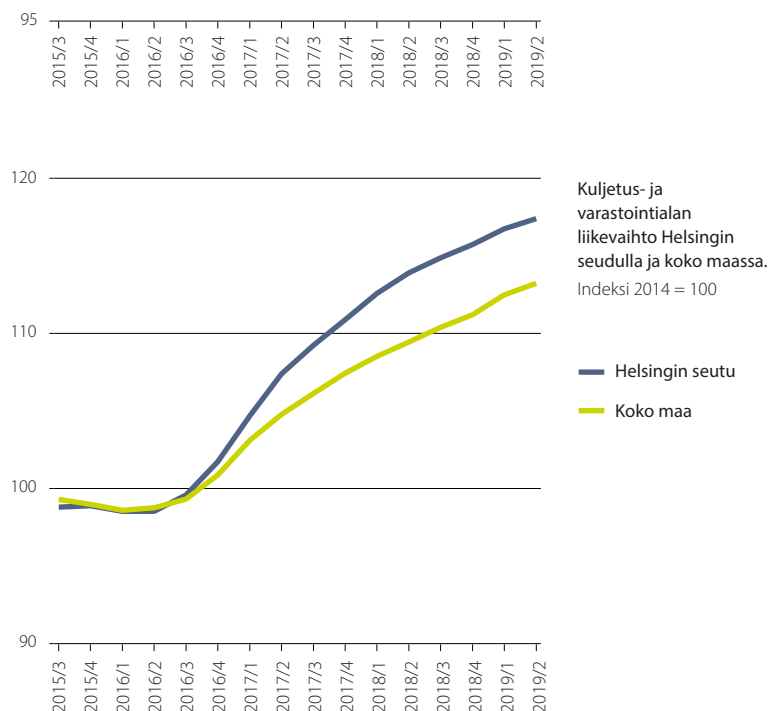
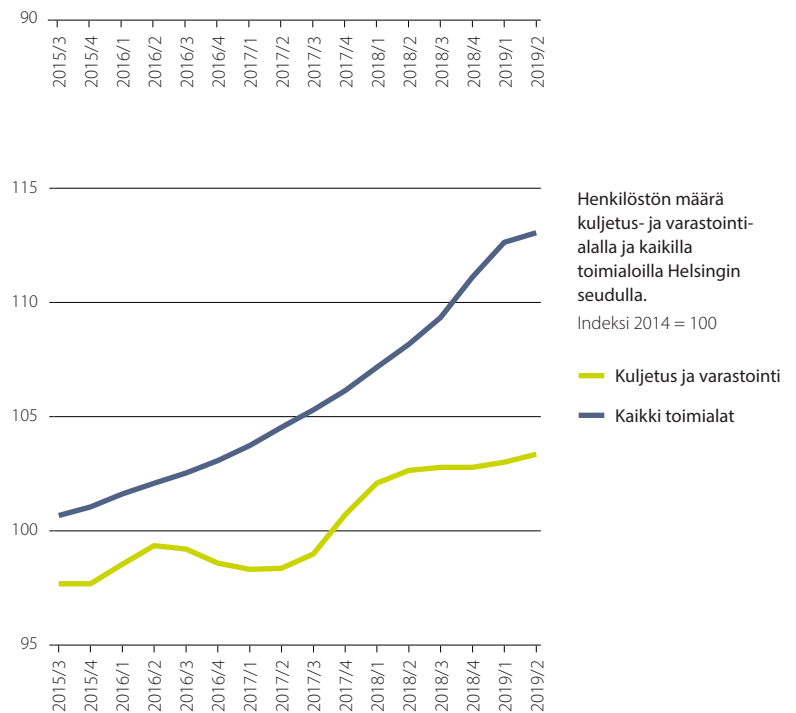
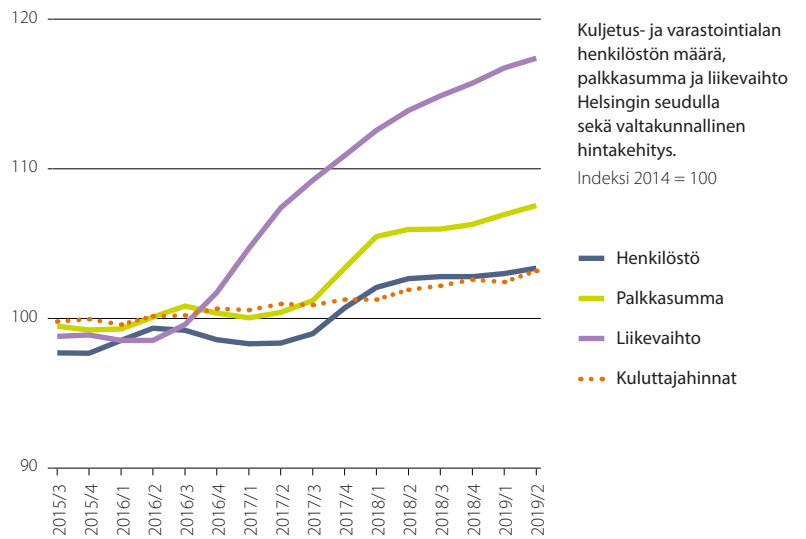
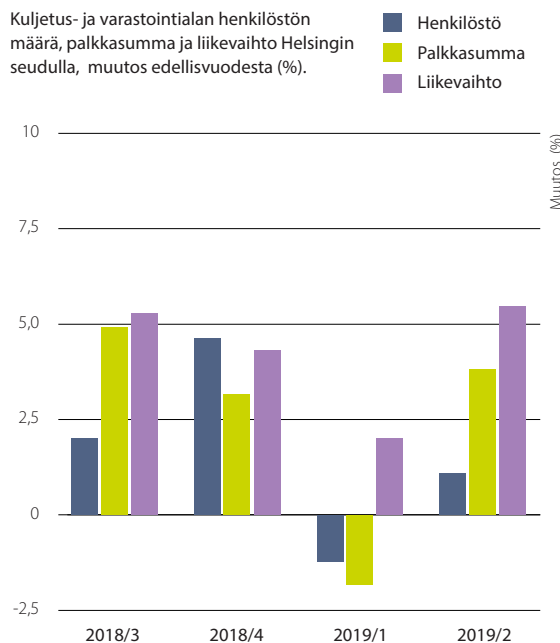
Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto kasvoi edelleen vahvasti.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli huhti-kesäkuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan vajaat 6 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 16 % vuodesta 2014. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta vajaat 3 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendi kasvoi ennakoarvion mukaan kuluvan vuoden alkupuoliskolla. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli vuoden toisella neljänneksellä arvion mukaan 4 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Myös alan henkilöstömäärän trendi kasvoi hieman vuoden alkupuolella ennakoarvion mukaan. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli arvion mukaan prosentin korkeammalla tasolla. Vuoteen 2014 nähden alan henkilöstömäärä on kasvanut 3 %.

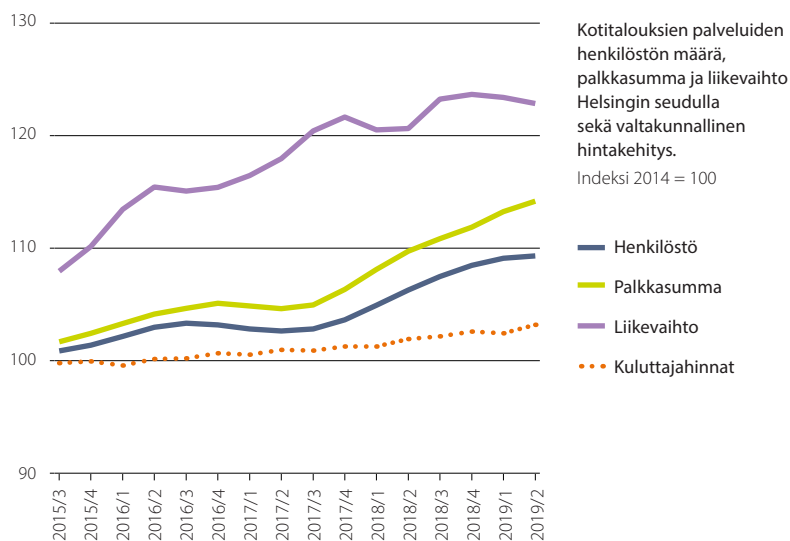
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 52 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

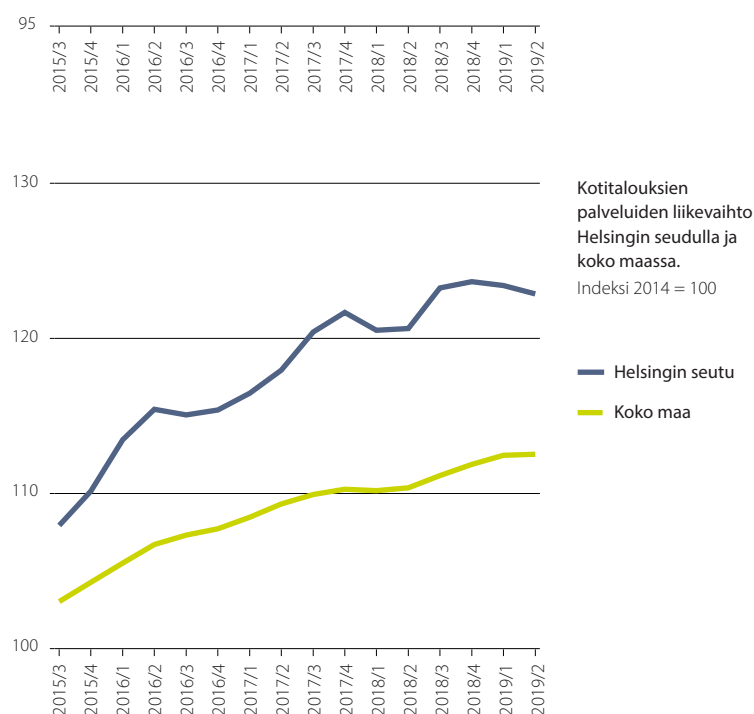
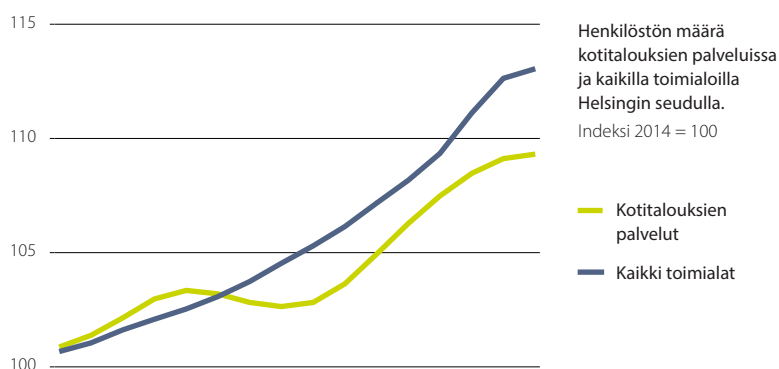

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta.

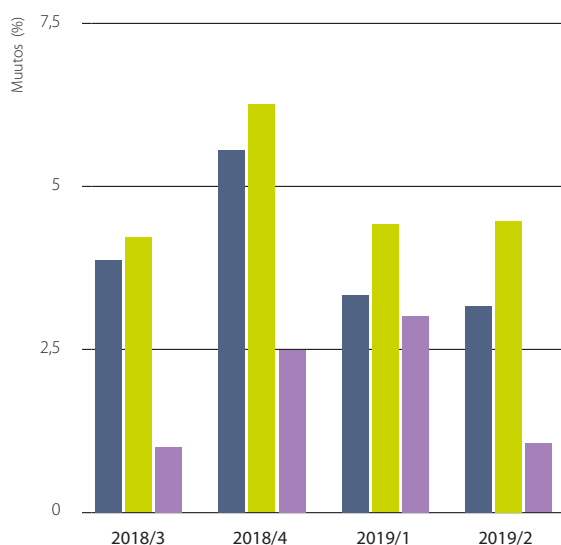
Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendi kääntyi hienoi- seen laskuun kuluvan vuoden alussa. Ennakoarvion mu- kaan trendi laski hieman myös vuoden toisella neljännek- sellä. Koko maassa alan liikevaihdon trendin loiva kasvu jatkui. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seu- dulla huhti–kesäkuussa arvion mukaan prosentin kor- keammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan ai- kaan. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut 24 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta vajaat 3 %.

Alan palkkasumman trendin kasvu jatkui ennakoar- vion mukaan kuluvan vuoden alkupuolella. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi arvion mukaan noin 5 %. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi vuoden alkupuolen aikana hieman. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli ennakoar- vion mukaan huhti–kesäkuussa 3 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasva- nut 9 %. Alan palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuo- den tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli vii- meksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mu- kaan keskimäärin noin 75 000 työpaikkaa Helsingin seu- dulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset heikkenivät hieman niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä pula ammattityövoimasta on merkittävin tuotannon kasvun este, mutta myös heikko kysyntä on yrityksille ongelma.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät kohenivat kuluvan vuoden keväällä, mutta heikkenivät hieman alkukesän aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -9, kun huhtikuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli -7. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat hieman paremmat kuin koko maassa keskimäärin.

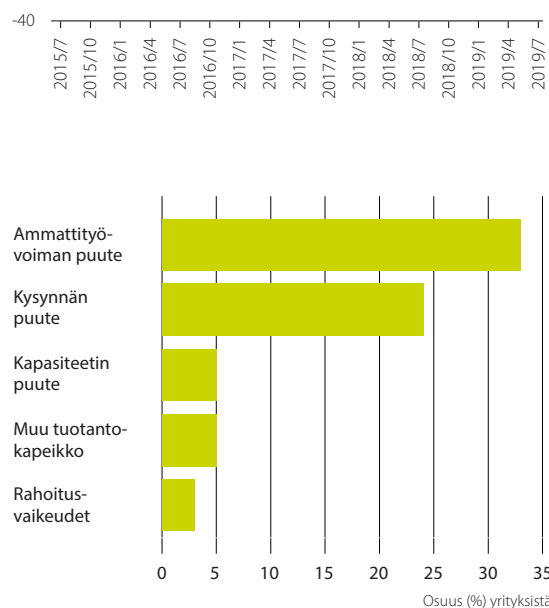
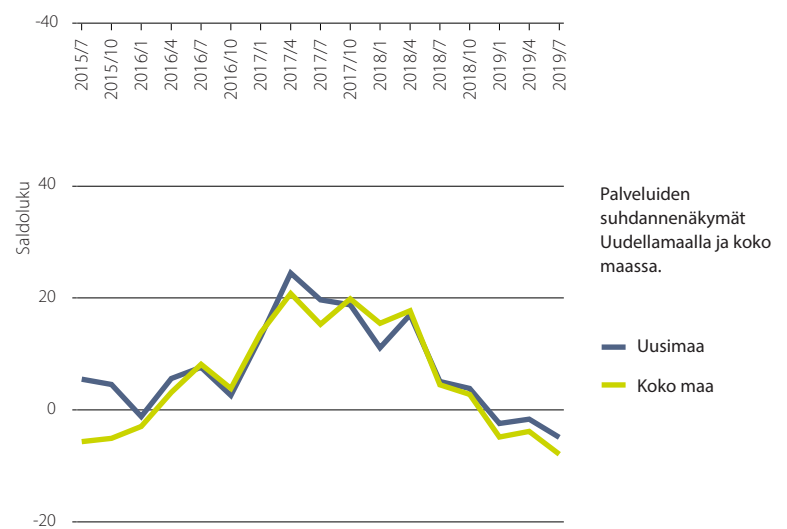
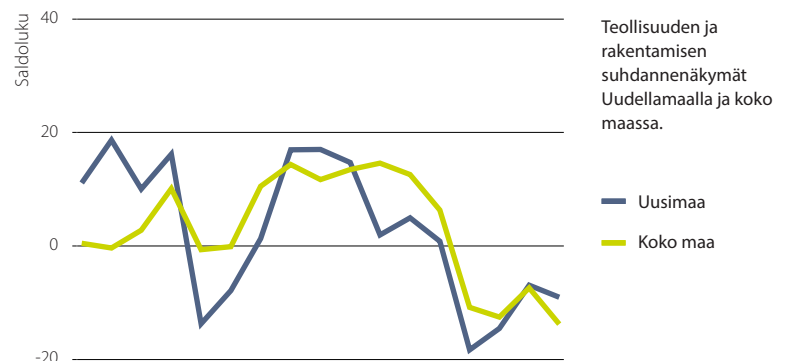
Palveluyritysten suhdanneodotukset heikkenivät niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Heinäkuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä -5, kun huhtikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli -2. Koko maan palvelualojen suhdannenäkymät olivat heinäkuussa Uudenmaan palveluyrityksiä hieman varovaisemmat.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrä kasvaa hieman lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli heinäkuussa maakunnan yrityksissä 4.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli heinäkuussa 59 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Yleisin tuotannon kasvun este Uudellamaalla oli heinäkuussa edelleen pula ammattitaitoisesta työvoimasta. Ammattityövoimasta oli heinäkuussa pulaa 33 %:lla alueen yrityksistä. Keväällä vastaava osuus oli 29 %. Heikko kysyntä oli heinäkuussa ongelma 24 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

Helsingin seudun väestö kasvoi noin 19 000 hengellä viimeksi kuluneen vuoden aikana. Kasvu oli nopeinta Vantaalla ja Espoossa.

Väestönmuutos Helsingin seudulla

Helsingin seudun väestö kasvoi väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan noin 19 000 asukkaalla (1,3 %) vuoden aikana heinäkuusta 2018 kesäkuuhun 2019. Kasvu kiihtyi alkuvuonna 2019 edellisen vuoden lyhyeksi jääneestä notkahduksesta. Kesäkuun lopulla Helsingin seudulla asui ennakkotiedon mukaan noin 1 502 000 asukasta, ja puolentoista miljoonan raja ylitettiin vuoden toisella neljänneksellä. Lopullisessa väestötilastossa luvut tulevat kuitenkin korjautumaan.

Koko maan asukasluku kasvoi saman jakson aikana ennakkotietojen (ilman korjauksia) mukaan noin 9 700. Tämän mukaan muun Suomen kuin Helsingin seudun väestö väheni jakson aikana yli 9 000 hengellä.

Väestö kasvoi jakson aikana eniten Espoossa (+6 200) ja Vantaalla (+5 800), joiden yhteenlaskettu väestönmuutos vastasi lähes kahta kolmannesta koko seudun muutoksesta. Helsingin väestönkasvun hidastuminen jatkui edelleen, ja jakson aikana pääkaupungin asukasluku kasvoi 5 500 asukkaalla, kun vuosikasvu kaksi vuotta aikaisemmin oli lähes 9 000 asukkaan tasolla. Myös Kuuma-seudun kasvu (+1 700) hidastui vuotta aikaisempaan verrattuna.

Väestönmuutoksen osatekijät

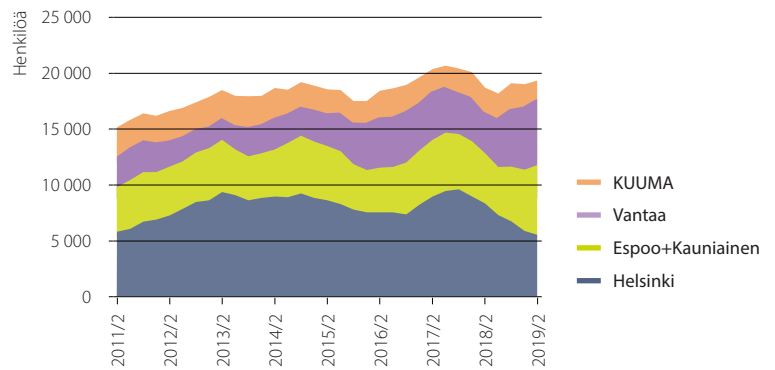
Muuttovoitto kasvatti Helsingin seudun väkilukua jakson aikana 15 500 hengellä, joka jakautui tasan maassamuuton ja maahanmuuton välillä. Muuttovoiton osuus seudun väestönkasvusta oli 80 %. Muuttovoitosta noin 80 % koostuu ulkomailaistaustaista muuttajista, joita muuttaa Helsingin seudulle sekä suoraan ulkomailta että muualta Suomesta. Luonnollinen väestönlisäys (syntyneiden enemmitys) on vähentynyt jo vuosien ajan, ja sen osuus seudun kasvusta oli 20 % tarkastelujakson aikana. Vähennyksen taustalla on kuolleiden määrän kasvu ja syntyneiden määrän vähentyminen. Edelliseen vaikuttaa väestön ikääntyminen ja jälkimmäiseen hedelmällisyyden aleneminen, joka on kiihtynyt viime vuosina.

Väestönkasvu kunnittain

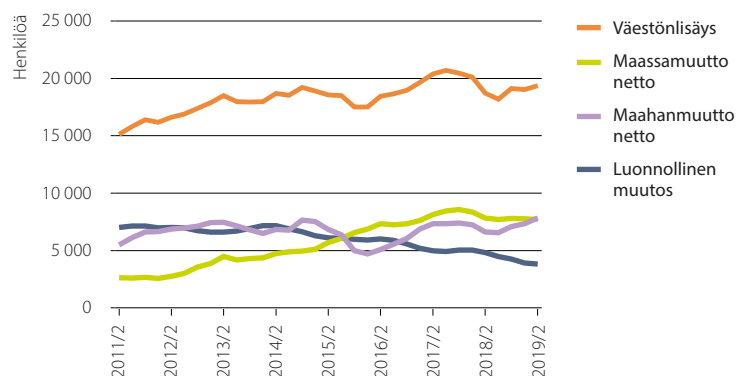
Helsingin seudun kunnat ovat selvästi eriytyneet väestönkasvun suhteen. Erityisesti Kuuma-kuntien väliset erot ovat suuria. Vantaa, Espoo ja Sipoo ylittivät yli 2 prosentin väestönkasvuun jakson aikana. Keravan, Nurmijärven ja Järvenpään väestö lisäytyi 1,2-1,6 ja Helsingin 0,9 prosenttia. Kirkkonummi, Kauniainen ja Mäntsälä ylittivät niukasti positiiviseen muutokseen, mutta Vihdin, Hyvinkään Tuusulan ja Pornaisten asukasluku supistui. Pääkaupunkiseudun kaupungit saivat väkilukuun suhteutettuna paljon maahanmuuttoa, kun taas kasvavissa Kuuma-kunnissa maassamuuton merkitys oli suuri. Vantaalla ja Espoossa luonnollisen kasvun merkitys on suhteellisesti suurinta.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten ennakkotiedot. Lopulliset tilastot poikkeavat jonkin verran ennakkotiedoista.

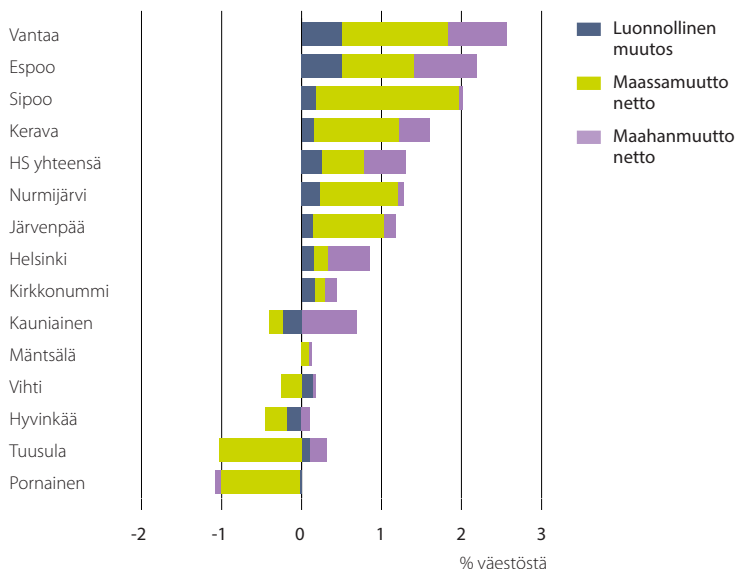
Väestönkasvu Helsingin seudulla alueittain.
Liukuva vuosisumma neljänneksittäin

Väestönmuutoksen osatekijät Helsingin seudulla.
Liukuva vuosisumma neljänneksittäin

Väestönmuutos kunnittain.
Prosenttia väestöstä jaksolla 07/2018–06/2019.

Helsingin seudun toimialakatsaus

2-3 19

Julkaisija Helsingin seudun kauppakamari
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus Kaupunkitutkimus TA Oy
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Johtaja **Markku Lahtinen**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu Bread Visual Design
kari@bread.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Kannen kuva: iStockPhoto

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritustiedot). Tässä katsauksessa palkkasumma kattaa poikkeuksellisesti ainoastaan yksityisen sektorin tiedot.

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoihin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Tässä katsauksessa henkilöstömäärä kattaa poikkeuksellisesti ainoastaan yksityisen sektorin tiedot.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. **Kuvaaja ja ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2014. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2014.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2014) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

- Pääkaupunkiseutu**
1	Helsinki	8	Kirkkonummi
2	Espoo	9	Mäntsälä
3	Vantaa	10	Nurmijärvi
4	Kauniainen	11	Pornainen
		12	Sipoo
		13	Tuusula
		14	Vihti

- Kehyskunnat**
5	Hyvinkää
6	Järvenpää
7	Kerava

